

بورس بی‌بها و بی‌بهار

چهره غالباً منفی که بورس از ابتدای سال ۱۴۰۰ از خود به نمایش گذاشته است، سهامداران متضرر را در سال جدید برای اعتراض به جلوی ساختمان بورس کشاند تا اولین اعتراض به افت شاخص در سال جاری شکل بگیرد.

به گزارش خبرنگاران بورس، بانک و بیمه گزارش خبر، دیروز تعدادی از سهامداران حقیقی به خاطر ریزش مداوم شاخص‌های بورس و زیان‌هایی که از این ناحیه متوجه سرمایه آن‌ها شده است، در مقابل ساختمان سازمان بورس اوراق بهادار تهران در سعادت‌آباد تجمع کردند. شاخص بورس برای دهمین روز معاملاتی متوالی با افت ۹ هزار و ۱۵۱ واحدی در ارتفاع یک میلیون و ۲۴۰ هزار و ۷۵۹ واحد قرار گرفت. این در حالی است که در روز آخر بازار سال گذشته، شاخص کل ۱۷ هزار ۱۸۳ واحد معادل ۳/۱ درصد رشد کرد و روی عدد یک میلیون و ۳۰۷ هزار و ۶۵۷ متوقف ماند، اما به‌رغم فضای نیمه تعطیل ایام نوروز، نامگر بورس با افت کار خود را در سال جدید آغاز کرد.

در همین شرایط با وجود اجرای دستورالعمل دامنه نوسان نامتقارن، هنوز صف‌های فروش در نمادهای معاملاتی شکل می‌گیرند و با وجود آشکار شدن آثار نامطلوب این سیاست در نقدشوندگی بازار، هنوز تصمیمی درخصوص نحوه تغییر محدودیت‌ها اعلام نشده است. بازار سرمایه فصل بهار را در حالی قرار است طی کند که در این فصل انتخابات ریاست جمهوری را پیش رو دارد و همین مسئله تأثیر زیادی در روند بازار خواهد داشت.

از سوی دیگر زرمزه‌هایی مبنی بر احتمال توافق ایران با آمریکا و احیای برجام شنیده می‌شود. تجربه سه دوره قبلی انتخابات ریاست جمهوری نشان‌دهنده رشد صعودی شاخص در آستانه این رویداد است، اما شرایط امسال متفاوت با سال‌های قبل است و به علت ابهامات زیادی که در آینده بازار وجود دارد، نمی‌توان پیش‌بینی درستی از وضعیت ماه‌های آینده بورس ارائه کرد. آنچه که مشخص است انگیزه زیادی در سهامداران برای خرید نیست و حیابی که از سال قبل در بورس شکل گرفته است، همچنان احساس می‌شود و بخشی از سهام بازار دارای ارزش واقعی نیستند. آینده مبهم بورس در سال ۱۴۰۰

سعید درخشانی، کارشناس بازار سرمایه، درباره دلایل افت مداوم شاخص بورس از ابتدای سال جاری اظهار کرد: بخش زیادی از رشد بازار در سال گذشته تا ۲ میلیون و ۱۰۰ هزار واحد حباب بود و با واقعیت‌های بازار همخوانی نداشت. اکنون در شاخص یک میلیون و ۲۰۰ هزار واحد بازهم بخشی از بازار دارای حباب است که عمدتاً شامل شرکت‌های متوسط و کوچک بازار می‌شوند. روش‌های ارزش‌گذاری این شرکت‌ها ارزنده نیستند و سهام این شرکت‌ها در صف فروش قفل شده‌اند.

وی ادامه داد: زمانی که برای صندوق‌ها ابطال زده می‌شود، امکان فروش ندارند و افرادی که نیاز به پول دارند، سهام شرکت‌های با گردش بالا را به فروش می‌رسانند، در نتیجه کلیت بازار منفی می‌شود. برای تعادل بخشی به سهم‌های گران، باید دامنه نوسان به ۵ درصد افزایش پیدا کند. اگر بازار به تعادل برسد حجم معاملات افزایش پیدا می‌کند و فشار فروش از روی سهام ارزنده بازار هم برداشته می‌شود. درخشانی ۴۰ تا ۵۰ درصد نمادهای بازار را همراه با حباب قیمتی عنوان کرد و گفت: اگر شرایطی فراهم نشود که سهام به‌سرعت تعادل قیمتی پیدا کنند و معامله نشوند، فشار فروش را به سمت شرکت‌های بزرگ و پر گردش بازار می‌آورند و همچنان وضعیت فعلی ادامه پیدا خواهد کرد.

وی با اشاره به این‌که حباب در بورس هنوز وجود دارد، افزود: در این وضعیت باید شاخص به شرایط قبلی خود بازگردد. با وجود دلار ۴۲ هزار تومانی، ۵۰ درصد نمادهای بازار حباب و ۲۰ درصد بازار ارزان هستند، اما چون عمده بازار معامله نمی‌شوند، جو بیشتر بازار منفی خواهد بود. در نگاه کوتاه‌مدت وضعیت فعلی افت محسوب می‌شود، اما طی دو یا سه سال اصلاح در نظر گرفته می‌شود.

درخشانی با اشاره به پایین آمدن نرخ دلار و تأثیر آن در افت بازار سرمایه افزود: دلار هرچقدر افت بیشتری داشته باشد، شاخص نیز به همان نسبت منفی می‌شود.

این کارشناس بورس درباره انتخابات ریاست جمهوری در ماه‌های آتی و اثرگذاری آن برای بورس گفت: بورس در سال گذشته رشد زیادی را تجربه و فضای فعلی را مبهم کرده است. احتمال این‌که توافقی میان ایران و آمریکا صورت بگیرد و قبل از انتخابات نهایی شود و قیمت ارز کاهش پیدا کند، پایین است. اما اگر دلار رشد قیمتی داشته باشد، به‌طور خودکار امکان مثبت شدن بازار وجود دارد. این در حالی است که اکنون عدم ثبات در بازار وجود دارد و مشخص نیست چه اتفاقی خواهد افتاد.

افت بورس با عدم وجود نقدینگی

قاسم صادقی دیگر تحلیلگر بازار سرمایه، عدم وجود نقدینگی کافی را عامل افت بورس عنوان کرد و گفت: به علت عدم وجود نقدینگی، افراد مختلف به بورس وارد نمی‌شوند و خرید نمی‌کنند. اگر در بعضی از مواقع بازار مثبت می‌شود، به علت حضور حقوقی‌ها و بازارگردان‌هاست که بازار را تکان می‌دهند، اما وقتی آن‌ها در بازار هیچ اقدامی نمی‌کنند، مردم هم دچار ترس می‌شوند. اگر عزمی برای بهبود وضعیت بورس وجود داشته باشد، امکان انجام آن هست، اما چنین عزمی دیده نمی‌شود.

صادقی اضافه کرد: وقتی چرخش نقدینگی در یک روز در کل بازار بورس فقط یک هزار میلیارد تومان باشد، نشان‌دهنده عدم وجود پول کافی در بازار سرمایه است. شرکت‌های دولتی، خصولتی و بزرگ آن‌قدر انگیزه ندارند که بخواهند خریدی انجام دهند و حالا به‌غیراز ورود نقدینگی زیاد به بازار، اقدام دیگری نمی‌توان انجام داد.

وی با بیان این‌که با وجود تداوم افت شاخص امکان رسیدن شاخص به یک میلیون واحد هم پیش‌بینی می‌شود، افزود: به نظر نمی‌رسد شاخص سازها امکان کف‌شکنی از یک میلیون و ۵۰ هزار واحد را بدهند.

این تحلیلگر بازار سرمایه ذهنیت سهامداران خرد را به علت اتفاقات رخ داده شده برای بورس منفی دانست که به اخبار مثبت واکنش نشان نمی‌دهد و گفت: تجربه به آن‌ها نشان داده اگر بازار در پی انتشار خبر یا دستورالعمل جدید یک روز مثبت باشد، روزهای بعدی با افت همراه می‌شود.

صادقی احیای برجام را دارای تأثیر منفی بر وضعیت شاخص عنوان کرد و افزود: توافقی احتمالی باعث افت قیمت ارز می‌شود، درحالی‌که مردم دارای انتظارات تورمی هستند و با کاهش نرخ دلار، شاخص هم دچار افت دوباره می‌شود. این کارشناس بورس در پایان تصریح کرد: شاخص بورس تا سه ماه آینده می‌تواند به یک میلیون و ۳۷۰ هزار تا یک میلیون و ۴۵۰ هزار برسد، اما نیاز به ورود نقدینگی دارد. دولت باید تدابیر لازم را برای جمع کردن

صفهای فروش بیندیشد تا جو بازار مثبت شود، اما در صورت ادامه این روند امکان رسیدن شاخص به یک میلیون و ۵۰۰ محتمل است.